

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 11.07.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 03.08.1968 do: 31.12.1973

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

97

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 27. júna 1968

o Matici slovenskej

Matica slovenská, ktorá vznikla z túžob a obetí slovenského národa v najťažších časoch jeho národného i sociálneho útlaku, stala sa vernou ochrankyňou Slovákov, zjednocovateľkou všetkých milovníkov národa i života slovenského a bohatou studnicou národnej kultúry. Plne rešpektujúc neochabujúci vzťah slovenského národa k svojej Matici a vedená snahou vytvoriť tejto národnej ustanovizni čo najpriaznivejšie podmienky pre plnenie jej poslania, Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Základné ustanovenia

(1) Matica slovenská je celonárodná kultúrna ustanovizeň, ktorá na základe dobrovoľného členstva zjednocuje tvorcov a priaznivcov národnej kultúry, svojou dokumentačnou a bádateľskou činnosťou rozvíja slovenskú kultúru a vykonáva prácu národno-vlastivedného charakteru doma i za hranicami.

(2) Matica slovenská je samostatná organizácia.

(3) Sídлом Matice slovenskej je Martin; stále pracoviská môže zriaďovať aj mimo svojho sídla.

§ 2

Hlavné úlohy

Matica slovenská plní svoje poslanie najmä tým, že

- a) buduje členskú základňu a vytvára podmienky pre jej samovzdelávaciú a vzdelávaciú činnosť ako i pre širokú účasť svojho členstva na rozvoji národnej kultúry;
- b) prednostne získava, ochraňuje, dokumentuje a cieľavedome sprístupňuje materiály kultúrnodokumentárnej povahy, dôležité pre poznanie slovenskej národnej kultúry, Slovákov a Slovenska;
- c) vykonáva a organizuje spoločenskovedný výskum života a dejín Slovákov doma i za hranicami a výskum slovenskej národnej kultúry;
- d) poskytuje odbornú a metodickú pomoc v rámci svojho zamerania;
- e) udržuje a rozvíja kultúrne styky so Slovákami mimo územia Slovenska;
- f) vydáva periodické a neperiodické publikácie.

§ 3**Organizačná základňa**

- (1) Organizačnou základňou Matice slovenskej sú jej miestne odbory a stále pracoviská.
- (2) Miestne odbory sa zriaďujú so súhlasom výboru Matice slovenskej.
- (3) Stále pracoviská zriaďuje a ich náplň určuje správca Matice slovenskej.

Členská základňa**§ 4**

- (1) Členskú základňu Matice slovenskej tvoria riadni, kolektívni a čestní členovia.
- (2) Riadnym členom Matice slovenskej môže sa stať každý, kto prejavuje záujem o kultúru a dejiny slovenského národa a chce plniť úlohy, vyplývajúce z poslania Matice slovenskej.
- (3) Kolektívnym členom Matice slovenskej môže sa stať organizácia, ktorá chce pomáhať a spolupracovať pri plnení úloh Matice slovenskej.
- (4) Osoby, ktoré sa významnou mierou zaslúžili o rozvoj slovenskej národnej kultúry, národného života Slovákov alebo vzťahov medzi národmi a ich národnými a kultúrnymi inštitúciami, môže valné zhromaždenie Matice slovenskej vyhlásiť za čestných členov Matice slovenskej.

§ 5

- (1) Základnou organizáciou členskej základne Matice slovenskej je miestny odbor, združujúci riadnych členov.
- (2) Miestny odbor vyvíja činnosť, vyplývajúcu z úloh Matice slovenskej a z rozhodnutia jej orgánov s prihliadnutím na miestne potreby a podmienky. V súlade s tým môže vytvárať záujmové organizačné zložky.
- (3) Miestny odbor je samostatnou právnickou osobou.
- (4) Miestne odbory rozvíjajú svoju činnosť aj zastúpením v územných orgánoch. Podrobnosti upravujú stanovy členskej základne Matice slovenskej.

§ 6**Stále pracoviská**

- (1) Stále pracoviská Matice slovenskej sa členia podľa charakteru a náplne svojej činnosti na stále vedecké pracoviská, členské ústredia a spoločné útvary.
- (2) Stálymi vedeckými pracoviskami Matice slovenskej sú vedecké a špecializované ústavy zamerané na výskum, dokumentáciu a organizovanie slovenského národného a kultúrneho života, najmä národná knižnica, bibliografický ústav, knihovedný ústav, ústredný literárny archív, ústredné literárne múzeum, národný biografický ústav a ústav pre výskum života a dejín zahraničných Slovákov.
- (3) Matica slovenská vykonáva funkciu ústrednej knižnice pre jednotnú sústavu knižníc na Slovensku.

(4) Matica slovenská si vytvára členské ústredia ako ústredné pracoviská pre svoju členskú základňu, ktoré vykonávajú funkciu koordinačného orgánu miestnych odborov a funkciu základnej organizácie členov, nezdružených v miestnych odboroch.

Orgány Matice slovenskej

§ 7

Najvyšším orgánom miestneho odboru je jeho valné zhromaždenie, ktoré volí miestny výbor na čele s predsedom.

§ 8

(1) Vrcholným orgánom Matice slovenskej je valné zhromaždenie Matice slovenskej, ktoré prerokúva zásadné otázky zamerania a činnosti Matice slovenskej a závažné opatrenia v oblasti národnej kultúry.

(2) Valné zhromaždenie Matice slovenskej tvoria delegáti členskej základne a zástupcovia stálych pracovísk Matice slovenskej.

(3) Valné zhromaždenie Matice slovenskej schvaľuje a mení stanovky členskej základne Matice slovenskej, volí predsedu, čestných funkcionárov a výbor Matice slovenskej.

§ 9

(1) Maticu slovenskú spravuje správca, ktorého vymenúva a odvoláva Predsedníctvo Slovenskej národnej rady na návrh výboru Matice slovenskej.

(2) Závažné opatrenia prerokúva správca s výborom a valnému zhromaždeniu predkladá správu o činnosti Matice slovenskej.

§ 10

Hospodárenie

(1) Matica slovenská je rozpočtová organizácia, napojená v odvetví kultúry na rozpočet Slovenskej národnej rady. Súčasťou jej rozpočtu sú výdavky na činnosť ústredných orgánov členskej základne.

(2) Hospodárenie miestnych odborov sa spravuje zásadami o hospodárení spoločenských organizácií. Ich majetok sa vytvára najmä z príspevkov členov a z vlastnej činnosti.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 11

Osobným úradom pracovníkov stálych pracovísk je Matica slovenská.

§ 12

Matica slovenská má svoj historický spolkový znak, ktorý obsahuje jej názov a obrazový symbol.

§ 13

Doterajšie ústavy a organizačné zložky Matice slovenskej sa pokladajú za stále pracoviská zriadené podľa tohto zákona.

§ 14

Podrobnosti na vykonanie tohto zákona upraví štatút, ktorý vydá Predsedníctvo Slovenskej národnej rady vyhláškou.

§ 15

Zrušujú sa zákon SNR č. 4/1954 Zb. SNR o Matici slovenskej a vyhláška č. 6/1955 Ú. v., ktorou sa vydáva štatút Matice slovenskej.

§ 16

Tento zákon nadobúda účinnosť 3. augustom 1968.

Predseda:

Klokoč v. r.

